

การแก้ไขปัญหา สหกรณ์การเกษตรท่าม่วง จำกัด จ่ายบริษัทติดตามทวงถามหนี้

สหกรณ์การเกษตรท่าม่วง จำกัด ได้มีการดำเนินงานที่เป็น ข้อบกพร่อง และก่อให้เกิดความเสียหาย เสื่อมเสียผลประโยชน์แก่สหกรณ์ โดยสหกรณ์ได้ทำสัญญาจ้างบริษัท ประมวลกรู๊ป จำกัด ติดตามทวงหนี้ ช่วยเหลือเร่งรัด ติดตามหนี้สินให้กับสหกรณ์ โดยสหกรณ์การเกษตรท่าม่วง จำกัด ได้ตรวจพบว่าบริษัทประมวลกรู๊ป จำกัด ได้เรียกเก็บเงินค่าติดตามทวงหนี้ ที่ไม่เข้าข่ายที่บริษัทฯ จะขอรับค่าจ้างในการติดตามทวงถามหนี้กับสหกรณ์ได้ตามสัญญาจ้างจากยอดลูกหนี้ จำนวนสองราย รวมเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน ๖๓๔,๗๙๖.๕๓ บาท โดยสหกรณ์ ได้ทำหนังสือขอเรียกคืนเงินจำนวนดังกล่าว จากบริษัทประมวลกรู๊ป จำกัด

ต่อมาบริษัทประมวลกรู๊ป จำกัด ได้มีหนังสือแจ้งยืนยันมายังสหกรณ์ฯ ว่าไม่ขอคืนเงิน ค่าติดตามทวงถามหนี้จากยอดลูกหนี้ จำนวนสองราย จำนวน ๖๓๔,๗๙๖.๕๓ บาท ให้กับสหกรณ์การเกษตรท่าม่วง จำกัด ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์จึงได้ บอกลีกสัญญาจ้างบริษัทประมวล กรู๊ป จำกัด ติดตาม ทวงถามหนี้ และฟ้องร้องดำเนินคดีกับบริษัทประมวลกรู๊ป จำกัด เพื่อเรียกคืนเงินที่สหกรณ์ได้จ่ายเป็นค่าติดตาม ทวงถามหนี้ จากยอดลูกหนี้จำนวนสองราย จำนวน ๖๓๔,๗๙๖.๕๓ บาท คืนมาให้กับสหกรณ์การเกษตรท่าม่วง จำกัด

บริษัท ประมวลกรู๊ป จำกัด ได้ฟ้องแย้งว่าบริษัทฯ ไม่ได้ผิดสัญญาจ้างในการติดตามทวงถามหนี้ จากลูกหนี้ทั้งสองราย เนื่องจากสหกรณ์การเกษตรท่าม่วง จำกัด ได้ส่งรายชื่อของลูกหนี้ทั้งสองรายนี้ ให้บริษัทฯ ไปติดตามทวงหนี้ โดยบริษัทฯ ได้ออกหนังสือบอกกล่าวทวงถาม และได้จัดส่งเจ้าหน้าที่ออกไปติดตามทวงถาม จากลูกหนี้ทั้งสองรายนี้ ถึงแม้ว่ากองทุนฟื้นฟูฯ จะเป็นผู้ชำระหนี้ให้กับสหกรณ์ฯ แทนลูกหนี้ทั้งสองรายก็ตาม ก็ยังคงเป็นผลงานของบริษัทฯ บริษัทฯ จึงมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนจากการทวงหนี้ที่สหกรณ์ได้รับชำระหนี้มาแล้ว การที่สหกรณ์ฯ บอกลีกสัญญาจ้างจึงไม่ชอบ และทำให้บริษัทฯ ได้รับความเสียหายไม่ได้ทำงานต่อจนครบกำหนด ระยะเวลาตามสัญญา ซึ่งจะได้รับค่าตอบแทนไม่น้อยกว่าปีละ ๙๐๐,๐๐๐ บาท ถึงวันครบกำหนดสัญญา เป็นเงิน ๓,๖๐๐,๐๐๐ บาท บริษัทฯ ขอดิดค่าเสียหายเพียง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๕ ต่อปี นับแต่วันที่สหกรณ์ฯ บอกลีกสัญญาจนกว่าจะชำระเสร็จ ศาลจังหวัดลพบุรีได้ไต่สวนคดีนี้ เมื่อวันที่ ๙ - ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ โดยมีพยานของสหกรณ์การเกษตรท่าม่วง จำกัด (ฝ่ายโจทก์) จำนวน ๔ ปาก ประกอบด้วย

๑. นายชวีร์ชัย ธารนนทวิรัตน์ กรรมการ สกก.ท่าม่วง จำกัด
๒. นายอนุลักษณ์ สุขเรือง เจ้าหน้าที่สินเชื่อ สกก.ท่าม่วง จำกัด
๓. นางสาวพัชรี สายน้ำเงิน ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ ๒
๔. นางนัทธมน จันทร์ฤกษ์ หัวหน้าสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและ พัฒนาเกษตรกร สาขาจังหวัดลพบุรี

และมีพยานของบริษัทประมวลกรู๊ป จำกัด (ฝ่ายจำเลย) จำนวน ๕ ปาก ประกอบด้วย

๑. นายพิเชษฐ์ ภูพัฒน์กุล ผู้จัดการฝ่ายกฎหมาย บริษัทประมวลกรู๊ป จำกัด
๒. นายมนัส ลอยเถื่อน เจ้าหน้าที่ติดตามหนี้ บริษัทประมวลกรู๊ป จำกัด
๓. นายวิภาค เผือกงาม อดีตประธานกรรมการ สกก.ท่าม่วง จำกัด
๔. นางบุญยง ชุมทอง อดีตสมาชิก สกก.ท่าม่วง จำกัด
๕. นางจกมล ภูกล้วย อดีตสมาชิก สกก.ท่าม่วง จำกัด

ทั้งนี้ ศาลจังหวัดลพบุรีได้พิพากษาคดี เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ ห้องพิจารณาคดี ๑ ศาลจังหวัดลพบุรี โดยศาลจังหวัดลพบุรีพิพากษาให้จำเลย คือ บริษัทประมวลกรู๊ป จำกัด คืนเงินให้กับฝ่ายโจทก์ คือ สหกรณ์การเกษตรท่าม่วง จำกัด จำนวน ๖๔๒,๗๓๑.๔๙ บาท พร้อมดอกเบี้ย

ร้อยละ ๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๖๓๔,๗๙๘.๕๔ บาท นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕) เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ ๑๐,๐๐๐ บาท ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ๕,๐๐๐ บาท ยกฟ้องแย้ง ค่าฤชาธรรมเนียมในส่วนฟ้องแย้งให้เป็นพับ

แนวคิดในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ผู้มีหน้าที่ในการส่งเสริมช่วยเหลือแนะนำ และกำกับดูแล สหกรณ์การเกษตรทำวุ้น จำกัด

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ได้พิจารณาแนวทางการปฏิบัติไว้ ดังนี้

๑. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมไม่ชักท้วงสหกรณ์แต่อย่างใด ปล่อยให้สหกรณ์จ้างบริษัทประมวลรูป จำกัด ติดตามทวงถามหนี้ไปจนครบตามกำหนดสัญญา โดยสหกรณ์ต้องถูกบริษัทฯ เอาเปรียบจากการที่ บริษัทฯ เรียกเก็บค่าติดตามทวงถามหนี้ที่ไม่เป็นไปตามสัญญาจ้าง ประมาณปีละ ๑ ล้านบาทเศษ ไปจนครบตามกำหนดสัญญา (๕ ปี)

๒. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ในฐานะผู้ตรวจการสหกรณ์ รายงานนายทะเบียนสหกรณ์ว่า คณะกรรมการดำเนินของสหกรณ์มีการบริหารงานผิดพลาดจ่ายเงินผิดให้กับบริษัทฯ ทำให้สหกรณ์ได้รับความเสียหายเสื่อมเสียผลประโยชน์ จนเกิดเป็นข้อบกพร่องของสหกรณ์ เขียนรายงานเสนอนายทะเบียนสหกรณ์ให้เพิกถอนมติการอนุมัติจ่ายเงินค่าจ้างติดตามทวงหนี้ให้กับบริษัทฯ และให้คณะกรรมการฯ รับผิดชอบนำเงิน จำนวน ๖๓๔,๗๙๘.๕๔ บาท มาคืนให้กับสหกรณ์การเกษตรทำวุ้น จำกัด

๓. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ชี้แจงทำความเข้าใจกับคณะกรรมการฯ ให้เห็นถึงข้อผิดพลาดในการบริหารของคณะกรรมการฯ ที่ทำให้สหกรณ์เสียหายเสื่อมเสียผลประโยชน์ พร้อมทั้งแนะนำ ช่วยเหลือคณะกรรมการฯ ให้ทบทวนมติที่ได้มีการอนุมัติจ่ายเงินให้กับบริษัทฯ และขอเรียกเงินคืนจากบริษัทฯ

ความยุ่งยากของการที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์จะเลือกปฏิบัติตามข้อใดในข้อ ๑, ๒, ๓ และผลกระทบที่จะตามมาจากการเลือกปฏิบัติตาม ข้อ ๑, ๒, ๓ ดังนี้

เลือกปฏิบัติตามข้อ ๑. ในระยะยาวต่อไป เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์อาจถูกตรวจพบได้ว่าละเลยในการปฏิบัติหน้าที่ ตามมาตรา ๑๕๗ (ในความเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ ข้อนี้อาจไม่โดน เนื่องจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ เป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตรวจการสหกรณ์เอง หากผู้ตรวจการสหกรณ์ไม่รายงานข้อบกพร่อง นายทะเบียนสหกรณ์ก็จะไม่ทราบข้อมูลรายละเอียดแต่อย่างใด (หมกไว้ก่อน) แต่สหกรณ์จะได้รับความเสียหายไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะครบระยะเวลาตามกำหนดสัญญา

เลือกปฏิบัติตามข้อ ๒. จะเกิดความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์และคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ รวมถึงเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ด้วย ในข้อ ๒. นี้ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ ต้องพิจารณาให้ละเอียดรอบคอบ และต้องมีความระมัดระวังเป็นอย่างมาก เนื่องจากสหกรณ์ฯ (คณะกรรมการฯ และเจ้าหน้าที่สหกรณ์) เป็นเป้าหมายที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ ต้องมีหน้าที่ในการส่งเสริมช่วยเหลือ แนะนำ และกำกับ ดูแล ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ หากเกิดความขัดแย้งกันระหว่างเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ และคณะกรรมการฯ และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์แล้ว เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ และสหกรณ์ จะยังคงให้การแนะนำส่งเสริมกันได้อย่างราบรื่นต่อไปไหม

เลือกปฏิบัติตามข้อ ๓. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์จะต้องใช้ความสามารถในการในการชี้แจงทำความเข้าใจ โน้มน้าว ให้คณะกรรมการฯ ยอมรับถึงการบริหารงานที่ผิดพลาดของคณะกรรมการฯ และหากคณะกรรมการฯ ยอมรับข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น และทบทวนมติที่ได้มีการอนุมัติจ่ายเงินให้กับบริษัทฯ และเรียกเงินคืน โดยพร้อมที่ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องนี้ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ ต้องแสดงให้เห็นว่า พร้อมที่จะช่วยเหลือสหกรณ์ไปโดยตลอดอย่างต่อเนื่องจนเสร็จสิ้นกระบวนการ ถึงแม้ว่าการแก้ไขข้อบกพร่องของสหกรณ์ในครั้งนี้ อาจจะต้องมีการดำเนินคดีฟ้องร้องบริษัทฯ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ ก็พร้อมที่ต้องไปเป็นพยานในชั้นศาลด้วย ซึ่งหากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ เลือกปฏิบัติ ในข้อนี้คือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ เลือกอยู่ข้างสหกรณ์ และ

เลือกขัดแย้งบริษัทฯ ผลที่ได้คือไม่ว่าผลการตัดสินคดีสหกรณ์จะแพ้หรือชนะคดีก็ตาม สหกรณ์ จะเกิดการยอมรับในตัวเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ เห็นถึงความตั้งใจที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ ได้ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือสหกรณ์ไม่ให้ถูกบริษัทฯ เอาเปรียบ แต่ในข้อนี้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ ต้องเหนื่อยมากหน่อย เนื่องจากความยากในข้อนี้คือ สหกรณ์แห่งนี้ เป็นสหกรณ์ที่ไม่ยอมรับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ซึ่งเป็นมาก่อนหน้านี้ประมาณ ๘ - ๑๐ ปี

และในกรณีของสหกรณ์การเกษตรท่าม่วง จำกัด เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ เลือกปฏิบัติตามข้อ ๓. ซึ่งผลที่ตามมาคือสหกรณ์ชนะคดี ได้รับเงินคืนทั้งหมดพร้อมดอกเบี้ย ตามที่กล่าวไว้ข้างต้น และสหกรณ์ได้ให้การยอมรับในตัวและบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ มากขึ้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ สามารถเข้าไปส่งเสริมช่วยเหลือ แนะนำ และ กำกับ ดูแล สหกรณ์ ได้อย่างราบรื่นต่อมา

เห็นได้ว่าการแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องของสหกรณ์ นอกจากการใช้กฎหมายกำกับโดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ ในฐานะผู้ตรวจการสหกรณ์ จะใช้วิธีรายงานนายทะเบียนให้เพิกถอนมติที่ประชุม คณะกรรมการดำเนินการ และหาผู้รับผิดชอบแล้ว เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ ยังสามารถพิจารณาใช้วิธีการอื่น ๆ ในการช่วยเหลือแนะนำให้สหกรณ์ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องและบริหารงานต่อไปได้ และผลที่ตามมาของแต่ละวิธีก็มีความแตกต่างกัน (เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ ต้องเลือกตัดสินใจเอาเอง เพราะจะต้องเป็นผู้ขับเคลื่อนการทำงานเองในแต่ละวิธี และอาจได้รับผลกระทบอื่น ๆ ตามมาด้วย เช่น การถูกบริษัทร้องเรียน หรือ ถูกสหกรณ์ร้องเรียน ฯลฯ)

ดังนั้น ในการแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องของสหกรณ์ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ จึงควรรู้จักบริบทของสหกรณ์ให้ถ่องแท้ว่าคณะกรรมการฯ ฝ่ายจัดการของสหกรณ์เป็นอย่างไร วัฒนธรรมองค์กรเป็นอย่างไร หาข้อมูลหลาย ๆ ด้าน เพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจให้ละเอียดรอบคอบ และมีมติระวาง ว่าควรใช้วิธีใดในการแก้ไขปัญหา เพื่อไม่ให้เกิดอคติ หรือมีความขัดแย้ง และส่งผลกระทบต่อผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ โดยเฉพาะสหกรณ์ซึ่งเป็นเป้าหมายในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมาย เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ สามารถเข้าไป ส่งเสริม ช่วยเหลือ แนะนำ และ กำกับ ดูแล สหกรณ์ได้อย่างราบรื่นต่อไป